

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Erhvervsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 12. september 2019
Kontor: Databeskyttelseskontoret
Sagsbeh: Mikkel Reenberg
Sagsnr.: 2019-0032/06-0076
Dok.: 1199724

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 7 (Alm. del), som Folketingets Erhvervsudvalg har stillet til justitsministeren den 21. august 2019. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Lisbeth Bech Poulsen (SF).

Nick Hækkerup

/

Anders Lotterup

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 7 (Alm. del) fra Folketingets Erhvervsudvalg:

”Vil ministeren kommentere på afsløringen af techgiganter aflytning og overvågning af private samtaler og oplyse, hvad der kan gøres fra dansk side for at stoppe dette, jf. artiklen: ”Grotesk og dybt problematisk: Politikere i hård kritik af techgiganter efter afsløring af overvågning i hjemmet”, politiken.dk., den 20. august 2019?”

Svar:

1. Borgere skal kunne regne med, at det, der bliver sagt inden for hjemmets fire vægge, bliver inden for hjemmets fire vægge, når de ønsker det. Derfor er det også meget problematisk, hvis store techvirksomheder uberettiget indsamler informationer om borgernes private samtaler.

Når der i sager som denne – hvor de relevante virksomheder har hovedkontor i andre EU-lande – opstår spørgsmål om grænseoverskridende behandling af personoplysninger, skal sagerne håndteres gennem et nyt system om samarbejde mellem myndigheder i de relevante EU-lande.

Det nye system skal sikre en ensartet anvendelse af databeskyttelsesforordningen i hele EU, og det nyoprettede Europæiske Databeskyttelsesråd har det sidste ord i en sag som denne. Det er netop i sådanne sager, at der er behov for en fælleseuropæisk tilgang for at få klarlagt, om databeskyttelsesreglerne er overtrådt og i bekræftende fald fastsætte en passende sanktion. Det bør derfor også være i disse sager, at de nye EU-regler står sin prøve, og jeg ser frem til at følge udviklingen. Der henvises desuden til Datatilsynets bidrag nedenfor, hvor den nærmere proces er beskrevet.

2. Datatilsynet er i Danmark den centrale myndighed, som udøver tilsyn med reglerne i databeskyttelsesforordningen. Dette sker i fuld uafhængighed, hvorfor tilsynet blandt andet ikke kan modtage instrukser fra Justitsministeriet. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra Datatilsynet, der over for ministeriet har oplyst følgende:

”Datatilsynet kan oplyse, at efter databeskyttelsesforordningens artikel 56 håndteres sager mod virksomheder, der opererer i flere europæiske lande, af én ledende tilsynsmyndighed, som er datatilsynet i det EØS-land, hvor virksomheden har sit europæ-

iske hovedkontor. Det fremgår endvidere af bestemmelsen, at selve håndteringen af sådanne sager sker i overensstemmelse med de særlige regler om den såkaldte ”one-stop-shop mekanisme”, der findes i forordningens kapitel VII (artikel 60-76), jf. henvisningen til databeskyttelsesforordningens artikel 60 i artikel 56, stk. 1.

Google har den 6. februar 2019 underrettet Det Europæiske Databeskyttelsesråd om, at hovedparten af virksomhedens tjenester pr. 22. januar 2019 har europæisk hovedkontor i Irland. Det er derfor det irske datatilsyn, der er ledende tilsynsmyndighed i sager vedrørende Googles stemmeassistent. Det samme gør sig formentligt gældende for så vidt angår Apples stemme-assistent.

Datatilsynet og de andre europæiske datatilsyn er i stedet at anse for berørte tilsynsmyndigheder. Ved en berørt tilsynsmyndighed forstås således ifølge forordningen artikel 4, nr. 22, en tilsynsmyndighed, der er berørt af en behandling af personoplysninger, fordi

- a) den dataansvarlige eller databehandleren er etableret på denne tilsynsmyndigheds medlemsstats område,
- b) de registrerede, der har bopæl i denne tilsynsmyndigheds medlemsstat, i væsentlig grad er påvirket af eller sandsynligvis i væsentlig grad vil kunne blive påvirket af behandlingen, eller
- c) en klage er blevet indgivet

Det skal i den forbindelse nævnes, at det irske datatilsyn ikke vil kunne træffe afgørelse i sådanne sager alene. Det irske tilsyn er ifølge databeskyttelsesforordningens artikel 60 således som ledende tilsynsmyndighed bl.a. forpligtet til at forelægge et udkast til afgørelse for de andre berørte tilsynsmyndigheder og samarbejde med dem med henblik på at nå til enighed. Hvis det ikke er muligt at blive enige om udkastet til afgørelse, skal sagen forelægges for Det Europæiske Databeskyttelsesråd, som efter at have fået sagen forelagt vil stemme om, hvad der er den rigtige afgørelse. Denne beslutning er det irske datatilsyn herefter forpligtet til at følge og dermed sende til og håndhæve over for virksomheden. Datatilsynet vil således som berørt tilsynsmyndighed have mulighed for at præge en sådan afgørelse fra det irske datatilsyn.

Datatilsynet kan endvidere oplyse, at tilsynet senest den 29. august 2019 har været i kontakt med det irske datatilsyn, der har bekræftet, at tilsynet har igangsat drøftelser med Apple og Google om de to virksomheders stemmeassistenter. Det irske datatilsyn tilkendegav i øvrigt ved denne lejlighed også, at tilsynet i regi af møder i Det Europæiske Databeskyttelsesråd lø-

bende vil orientere de andre europæiske tilsynsmyndigheder, herunder Datatilsynet, om disse drøftelser og eventuelle undersøgelser, som vil blive iværksat som opfølgning herpå.

Datatilsynet skal endelig bemærke, at tilsynet udøver sine funktioner i fuld uafhængighed. Datatilsynet ser imidlertid med stor alvor på sagen, som tilsynet derfor også vil følge nøje. Data-tilsynet har endvidere den 26. august 2019 holdt møde om sagen med repræsentanter for den danske tech-ambassadør, inden tech-ambassadørens møder med de involverede virksomheder i USA.”

Justitsministeriet kan desuden oplyse, at ministeriet har fået oplyst, at Udenrigsministeriets tech-ambassadør i uge 35 har afholdt to møder med henholdsvis Google og Apple på hovedkvarterniveau i Silicon Valley. Formålet med møderne var at rejse regeringens bekymringer i forhold til de konkrete afsløringer. Derudover var formålet at afklare fakta i sagen og anmode om yderligere oplysninger om tech-virksomhedernes praksis. Der er efter møderne af tech-ambassadøren sendt opfølgende skriftlige spørgsmål til virksomhederne.